

30 years of bringing green ideas to LIFE

**Προώθηση της ενσωμάτωσης
πράσινων υποδομών στον
αστικό ιστό για τη βελτίωση της
κλιματικής διακυβέρνησης των
πόλεων-LIFE GrIn**

**Εκδήλωση Εορτασμού 30 Χρόνων του
Ευρωπαϊκού Χρηματοδοτικού
Προγράμματος LIFE για το Περιβάλλον και
τη Δράση για το Κλίμα**

**Δρ Κωνσταντινιά Τσαγκάρη
Συντονίστρια του LIFE GrIn**

ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ

- Οι **χώροι αστικού πρασίνου** υφίστανται διαχείριση χωρίς να λαμβάνονται υπόψη **οι κλιματικές μεταβολές**, η τρωτότητα που ενέχει το αστικό περιβάλλον και οι επιπτώσεις που μπορεί να δημιουργηθούν στους εν λόγω χώρους
- Υπό το **πρίσμα της κλιματικής αλλαγής**, κρίνεται αναγκαία η συνέργεια μεταξύ επιστήμης και διαχείρισης στην πράξη, ώστε οι Δήμοι να ανταποκρίνονται σε θέματα όπως
  - η εκτίμηση της τρωτότητας των χώρων αστικού πρασίνου,
  - ο σχεδιασμός ενδεδειγμένων διαχειριστικών μέτρων και η εφαρμογή τους,
  - η παρακολούθηση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και των αποτελεσμάτων των μέτρων προσαρμογής

**ΟΙ ΧΩΡΟΙ ΑΣΤΙΚΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ
ΕΙΝΑΙ ΕΡΓΑΛΕΙΑ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΣΧΕΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ**

ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ

1 **Στρατηγικός Σχεδιασμός Αστικού Πρασίνου** σε επίπεδο Δήμου.

Ο όρος αναφέρεται σε ένα σύνολο στόχων και πολιτικών, που συμβάλλουν στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων των αστικών κέντρων, μέσω των οικοσυστημικών υπηρεσιών των ΧΑΠ.

2 **Προδιαγραφές σύνταξης** και εφαρμογής των επιμέρους **Σχεδίων Διαχείρισης των ΧΑΠ** σε κάθε Δήμο

3 Προσδιορισμός του ισχύοντος **Νομικού και Κανονιστικού πλαισίου** που διέπει τον ορισμό και τη διαχείριση του αστικού πρασίνου στην Ελλάδα,

4 Δημιουργία **Συνεργατικής Πλατφόρμας**

5 Δημιουργία συστήματος **δεικτών/κριτηρίων** σε σχέση με την κλιματική αλλαγή, σύμφωνα με το Urban Adaptation Support Tool (UAST: εργαλείο που δημιουργήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση για τη προσαρμογή και μετριασμό των φαινομένων της κλιματικής μεταβολής στον αστικό ιστό)

Η ταυτότητα του προγράμματος

Τοποθεσία: Μαρούσι (Αττικής) και Ηράκλειο (Κρήτης)

Χρηματοδότηση: 1763,885 €

Ευρωπαϊκή Συμμετοχή: 1,015,505 € (58.34%)

Συγχρηματοδότηση Πράσινου ταμείου: 30.000 €

Διάρκεια: 06/2018 - 03/2024

Ένα δίκτυο διαφορετικών εταιρών με πρόσβαση σε διαφορετικά κοινά και διαφορετική ειδίκευση ο καθένας

- ✓ Ινστιτούτου Μεσογειακών Δασικών Οικοσυστημάτων (**Συντονιστής**)
- ✓ Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
- ✓ ΤΕΧΝΟΟΜΟΙΟΣΤΑΣΗ Ο.Ε.
- ✓ Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος
- ✓ Δήμος Ηρακλείου (Κρήτης)
- ✓ Δήμος Αμαρουσίου

ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ LIFE GrIn

Δράσεις A: Preparatory actions

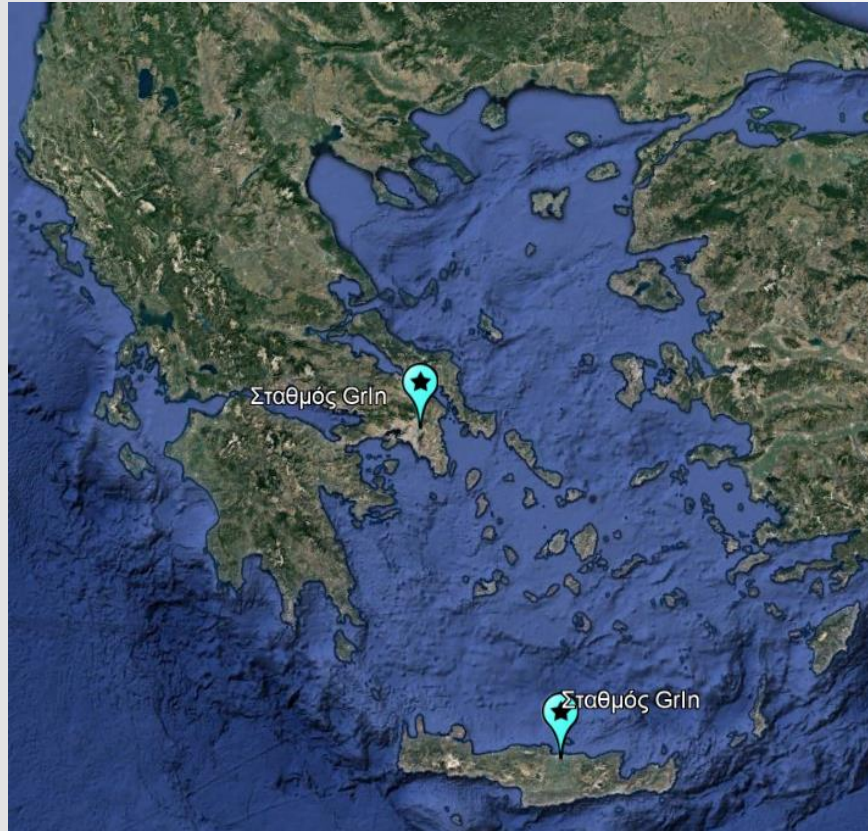
- **A1** Ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης στους συμμετέχοντες δήμους αναφορικά με τις ανάγκες προσαρμογής και μετριασμού των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής *(Ολοκληρώθηκε)*
- **A2** Υλοποίηση λεπτομερούς πλάνου επικοινωνίας-Ανάπτυξη Στρατηγικής για δέσμευση εμπλεκόμενων φορέων *(Ολοκληρώθηκε)*

Δράσεις C: Implementation actions

- **C1** Ενσωμάτωση της κλιματική διακυβέρνησης στην διαχείριση και την παρακολούθηση των αστικών χώρων πρασίνου *(Ολοκληρώθηκε)*
- **C2** Ανάπτυξη συνεργατικής πλατφόρμας και εγγραφή των αστικών πράσινων υποδομών *(Ολοκληρώθηκε)*
- **C3** Βιώσιμη διαχείριση των αστικών χώρων πρασίνου των Δήμων Αμαρουσίου και Ηρακλείου *(Ολοκληρώθηκε στο Δ. Αμαρουσίου)*
- **C4** Βελτίωση των εθνικών πολιτικών σύμφωνα με τα διεθνή δεδομένα *Υπό υλοποίηση*
- **C5** Επανάληψη και μεταφορά των αποτελεσμάτων του έργου σε άλλες περιοχές *Υπό υλοποίηση*

Α. Εκτίμηση της βιοποικιλότητας (χλωρίδα) – αξιολόγηση της οικολογικής ποιότητας και Φαινοτυπική ανάλυση ανθεκτικών δέντρων αστικού πρασίνου

Μετεωρολογικός Σταθμός Δ. Αμαρουσίου

Μετεωρολογικός Σταθμός Ηρακλείου Κρήτης

Σ 1.1. ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΓΙΑ ΣΧΕΔΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

LIFE CLIMATE GOVERNANCE AND
INFORMATION
LIFE17GIC/GR/000029 - LIFE GrIn

Action C1.1. Guidelines for the Strategic Planning and
Management of Urban Green Areas in Response to Climate Change

Promoting urban integration
of Green INfrastructure to
improve climate governance
in cities

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΔΗΜΟΥ

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΧΩΡΟΙ ΠΡΑΣΙΝΟΥ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ

Συνολική Έκταση Δήμου

245100000τ.μ.

Συνολικός Πληθυσμός Δήμου

173993

Αστικός Πληθυσμός Δήμου

140730

Έκταση Αστικού Ιστού Δήμου

109030000τ.μ.

Ελάχιστο Υψόμετρο

0μ.

Μέγιστο Υψόμετρο

570μ.

Επεξεργασία Στοιχείων Δήμου

ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Ο λογαριασμός μου Αποσύνδεση

ΧΩΡΟΙ ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΔΗΜΟΥ

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΧΩΡΟΙ ΠΡΑΣΙΝΟΥ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ

ΠΡΟΣΘΗΚΗ ΝΕΟΥ ΧΩΡΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ

Τίτλος	Δημοτικό διαμέρισμα	Κατηγορία Χώρου	Αριθμός Δέντρων/ Θάμνων	Εμβαδό
Εργατικό κέντρο	Κατανεμημένο σε ολόκληρο τον Δήμο	Χώροι Αστικού Πρασίνου - Άλλο	687.97	Χάρτης
Πάρκο - Μνημείο Μικρασιατών	Κατανεμημένο σε ολόκληρο τον Δήμο	Χώροι Αστικού Πρασίνου - Άλλο	849.84	Χάρτης
Πάρκο Βίγλας	Κατανεμημένο σε ολόκληρο τον Δήμο	Χώροι Αστικού Πρασίνου - Παιδική Χαρά	890.31	Χάρτης
Πλατεία Ρήγα Φεραίου	Κατανεμημένο σε ολόκληρο τον Δήμο	Χώροι Αστικού Πρασίνου - Πάρκο Γειτονιάς	283.28	Χάρτης

Δημιουργία Συνεργατικής Πλατφόρμας

ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Ο λογαριασμός μου Αποσύνδεση

ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΧΩΡΟΙ ΠΡΑΣΙΝΟΥ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ

Τυπολογία, Σύνθεση και Δομή Αστικού Πρασίνου

Συνολική Έκταση Δήμου	Συνολική Έκταση Αστικού Ιστού	Συνολική Έκταση Πρασίνου	
245.100.000,00 τ.μ.	109.030.000,00 τ.μ.	9.375,00 τ.μ.	
Συνολική Έκταση Διαπερατών Επιφανειών	Συνολική Έκταση Αδιαπεράτων Επιφανειών	Συνολική Έκταση Περιαστικού Πρασίνου	
0,00 τ.μ.	0,00 τ.μ.	0,00 τ.μ.	
Δείκτης Χωρικής Αναλογίας Πρασίνου	Δείκτης Κατανομής Αστικού Πρασίνου	Δείκτης Διαπερατότητας Εδαφών	Δείκτης Αναλογίας Περιαστικού Πρασίνου
0,0000	0,0001	0,0000	0,0000

Δείκτης αριθμού δένδρων (Tree Number)

Αριθμός Δένδρων	Αριθμός Θάμνων	Σύνολο
0	0	0

Δημιουργία Συνεργατικής Πλατφόρμας

Δείκτες Παρακολούθησης

Αρχική » ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ

Τυπολογία, Σύνθεση και Δομή Αστικού Πρασίνου

Συνολική Έκταση Δήμου	Συνολική Έκταση Αστικού Ιστού	Συνολική Έκταση Πρασίνου
13.000.000,00 τ.μ.	10.000.000,00 τ.μ.	889,00 τ.μ.

Συνολική Έκταση Διαπερατών Επιφανειών	Συνολική Έκταση Αδιαπερατών Επιφανειών	Συνολική Έκταση Περιστατικού Πρασίνου
10,00 τ.μ.	8,00 τ.μ.	20.000,00 τ.μ.

Δείκτης Χωρικής Αναλογίας Πρασίνου	Δείκτης Κατανομής Αστικού Πρασίνου	Δείκτης Διαπερατότητας Εδαφών	Δείκτης Αναλογίας Περιστατικού Πρασίνου
0,0001	0,0001	1,2500	0,0015

Δείκτης αριθμού δένδρων (Tree Number)

Αριθμός Δένδρων	Αριθμός Θάμνων	Σύνολο
37	3	40

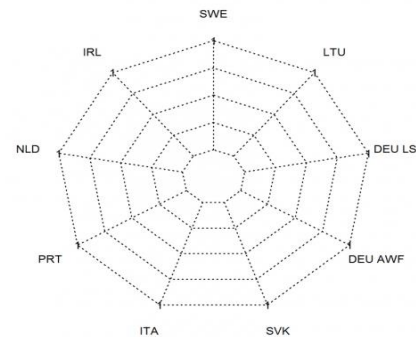
Δείκτης αριθμού ειδών δένδρων και θάμνων (Species Number)

Αριθμός Αυτόχθων Ειδών	Αριθμός Ξενικών Ειδών	Σύνολο
1	3	4

Ανάλυση

Τύπος	Προέλευση	Είδος	Αριθμός Ατόμων
δέντρα	Αυτόχθων	Κουκουναριά	12
δέντρα	Ξενικό	Ευκάλυπτος	4
δέντρα	Ξενικό	Κυδωνίαστρο	21
θάμνοι	Ξενικό	Κυδωνίαστρο	3

Δείκτης Αποτελεσματικότητας Αστικού Πρασίνου

Φαινοτυπικοί Δείκτες

Μέση Διάμετρος	Μέσο Ύψος	Δείκτης Υγείας	Δείκτης Θνησιμότητας
3,00 μ.	4,00 μ.	3 / 5	17 %

Δείκτες Ανάλυσης Τοπίου

Δείκτης αριθμού χωροψηφίδων (Patches)	Δείκτης AREA (Patch Area)	Δείκτης σύνθεσης του τοπίου PD (Patch Density)	Δείκτης συνδεσιμότητας CONNECT (Connectance Index)
15 Τεκμηρίωση	0	0,0000	0

ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ LIFE GrIn

Δράσεις D:

Monitoring of the impact of the project actions

- **D1** Παρακολούθηση της επίδρασης των δράσεων του έργου
Υπό υλοποίηση
- **D2** Σύνταξη αναφορών με τους δείκτες αποτελεσματικότητας του LIFE *Υπό υλοποίηση*

Δράσεις E:

Public awareness and dissemination of results

- **E1** Επικοινωνία και διάχυση των αποτελεσμάτων του έργου
Υπό υλοποίηση

Δράσεις F:

Project management

- **F1** Διαχείριση του έργου *Υπό υλοποίηση*

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΥΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

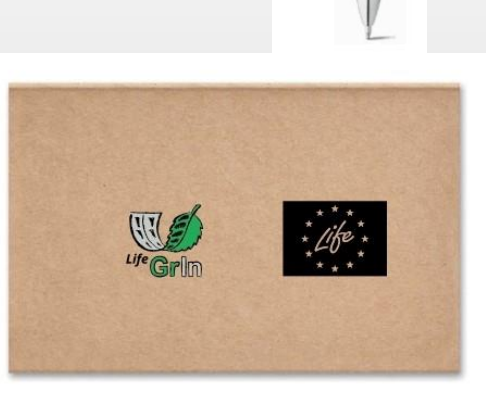
Τηλεοπτικό spot έργου LIFE GRIN

https://youtu.be/1Pyroa_GFgA

The image shows a YouTube video player interface. At the top left, there is a small circular profile picture and the channel name 'LIFE GrIn_Πρασινίζουμε τις Πόλεις μας'. At the top right, there is a clock icon and the text 'Παρακολο...'. The main video area shows a man with long dark hair and a beard, wearing a green puffer jacket over a black hoodie with yellow text. The background is a blurred green forest. On the left side of the video, there is white text: 'Συμβάλλουν στην μείωση της θερμοκρασίας' and 'Βελτιώνουν' in yellow. A large play button is centered over the video. At the bottom left, there is a black bar with the text 'Παρακολούθηση σε YouTube' and the YouTube logo. At the bottom right, there is the 'Life GrIn' logo.

Υλικό Διάχυσης

Αξιολόγηση των υφισταμένων κλιματικών κινδύνων στους 2 δήμους και των υπάρχουσών Πράσινων Υποδομών σχετικά με τη συμβολή τους στην άμβλυση και προσαρμογή της κλιματικής αλλαγής

Καθιέρωση κατευθυντήριων γραμμών και δεικτών για την ενσωμάτωση του κλίματος στη διαχείριση των ΧΑΠ και παρακολούθηση της απόδοσής τους

Εκτίμηση της υφιστάμενης αποθήκευσης του CO₂ των ΧΑΠ για τις 2 πόλεις-εταίρους και ενίσχυσή της μέχρι το τέλος του έργου

Ανάπτυξη ικανοτήτων σε επίπεδο δήμων για τη δημιουργία, διαχείριση, παρακολούθηση ολοκληρωμένων δικτύων για τους Χώρους Αστικού Πρασίνου

Εφαρμογή πλαισίου διαχείρισης που λαμβάνει υπόψη τις κλιματικές – οικολογικές συνθήκες για τη δημιουργία νέων ή την ενίσχυση των υφισταμένων ΧΑΠ, ώστε να δημιουργηθούν πράσινα δίκτυα στις πόλεις

Βελτίωση της ποιότητας των ΧΑΠ, μέσω της καλύτερης υγείας, σύνθεσης ειδών και αυξημένης φυτοκάλυψης

Δημιουργία πλατφόρμας συνεργασίας που θα ενσωματώνει ποσοτικά δεδομένα για τις Πράσινες Υποδομές και τη συμβολή τους στην προσαρμογή και άμβλυση της κλιματικής αλλαγής

**ΑΝΑΠΛΑΣΗ
ΑΣΤΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ
Δ. Αμαρουσίου**

ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΑΣΤΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ Δ. Αμαρουσίου

30 years of bringing green ideas to LIFE

Ευχαριστώ για την προσοχή σας!

<https://lifegrin.gr/?lang=el>

<https://www.facebook.com/lifegrIn/>

https://twitter.com/life_grin

<https://www.youtube.com/channel/UCoAsIhv2RgA-qai2S0My03w>

